

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

TÜRKİYE HALK SAĞLIĞI KURUMU
2014 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Temmuz 2015

İÇERİK

TÜRKİYE HALK SAĞLIĞI KURUMU 2014 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	1
TÜRKİYE HALK SAĞLIĞI KURUMUNA BAĞLI DÖNER SERMAYE İŞLETMELERİ 2014 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	10

TÜRKİYE HALK SAĞLIĞI KURUMU

2014 YILI

DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	4
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	4
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	5
5. DENETİM GÖRÜŞÜ	7

KISALTMALAR

KBÖ Kesintili Bařlangıç Ödeneği

KURUM Türkiye Halk Sağlığı Kurumu

ÖEB Ödeme Emri Belgeleri

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Mali Yapı

Türkiye Halk Sağlığı Kurumu 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanuna ekli I sayılı Cetvelde yer alan genel bütçeli idarelerden olup, faaliyetlerini merkezi yönetim bütçe kanunlarıyla verilen ödeneklerle gerçekleştirmektedir. 2014 Yılı Bütçesiyle Türkiye Halk Sağlığı Kurumuna 6.985.298.514 TL ödenek tahsis edilmiş olup, bu tutar Merkezi Yönetim Bütçesinin %1,6 sına tekabül etmektedir.

Türkiye Halk Sağlığı Kurumunca sunulan Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosuna göre Kurumun 2014 yılı bütçe gideri ve ödenek kullanımı aşağıda belirtilmiştir.

Tablo 1 : 2014 Yılı Bütçe Ödenek-Harcama Durumu

Ekonomik Sınıflandırma	KBÖ	Toplam Ödenek	Harcama	Harcama Oranı %
Personel Giderleri	1.377.606.000,00	1.409.793.700,00	1.414.813.746	100,4
Sosyal Güvenlik Kurumuna Devlet Primi Giderleri	323.581.000,00	332.038.300,00	331.659.083,00	99,9
Mal Ve Hizmet Alım Giderleri	5.114.944.000,00	5.192.969.357,13	5.073.934.809,66	97,7
<i>Tüketime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları</i>	<i>71.508.000</i>	<i>75.414.030</i>	<i>58.336.555</i>	<i>77,4</i>
<i>Yolluklar</i>	<i>20.544.000</i>	<i>27.911.609</i>	<i>27.331.212</i>	<i>97,9</i>
<i>Görev Giderleri</i>	<i>211.000</i>	<i>1.311.000</i>	<i>1.183,82</i>	<i>90,3</i>
<i>Hizmet Alımları</i>	<i>29.996.000</i>	<i>43.869.232</i>	<i>43.481.588</i>	<i>99,1</i>
<i>Temsil Tanıtım Giderleri</i>	<i>80.000</i>	<i>80.000</i>	<i>57.829</i>	<i>72,3</i>
<i>Menkul Mal Bakım Onarım Giderleri</i>	<i>5.608.000</i>	<i>9.662.919</i>	<i>9.186.302</i>	<i>95,1</i>
<i>Gayri Menkul Mal Bakım Onarım Giderleri</i>	<i>7.406.000</i>	<i>8.436.701</i>	<i>8.331.202</i>	<i>97,7</i>
<i>Aşı Alımları Bütçesi*</i>	<i>590.590.013</i>	<i>602.127.514</i>	<i>504.750.318</i>	<i>84</i>
<i>2014 Yılı Ödeneği</i>	<i>469.591.000</i>	<i>481.128.501</i>	<i>459.839.769</i>	<i>96</i>
<i>Akreditif Karşılığı Eklenen</i>	<i>120.999.013</i>	<i>120.999.013</i>	<i>44.910.549</i>	<i>37</i>
<i>Aile Hekimliği Bütçesi</i>	<i>4.510.000.000</i>	<i>4.424.156.132</i>	<i>4.421.275.982</i>	<i>100</i>
Cari Transferler	15.700.000	7.897.157	7.197.644	91
Sermaye Giderleri (Genel Bütçe Yatırım)	42.400.000	42.400.000	42.391.219	100
<i>Mamul Mal Alımları</i>	<i>16.250.000</i>	<i>7.332.479</i>	<i>7.331.169</i>	<i>100</i>
<i>Bilgisayar Yazılım-Donanım</i>	<i>650.000</i>	<i>66.100</i>	<i>66.100</i>	<i>100</i>
<i>İnşaat Büyük Onarım</i>	<i>16.000.000</i>	<i>25.063.748</i>	<i>25.063.680</i>	<i>100</i>
<i>Sağlıkta Dönüşüm Projesi</i>	<i>9.500.000</i>	<i>9.937.673</i>	<i>9.932.271</i>	<i>100</i>
Sermaye Transferleri	200.000	200.000	123.879	62
TOPLAM	6.874.431.000	6.985.298.514	6.870.122.381	98,4

Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Türkiye Halk Sağlığı Kurumu mali işlemlerini 5018 sayılı Kanun ile belirlenmiş muhasebeleştirme ve raporlama kurallarına göre gerçekleştirmektedir.

5018 sayılı Kanununun 49 uncu maddesinin ilk iki fıkrasında;

“Muhasebe sistemi; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak ve malî raporların düzenlenmesi ile kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak şekilde kurulur ve yürütülür.

Kamu hesapları, kamu idarelerinin gelir, gider ve varlıkları ile malî sonuç doğuran ve öz kaynağın artmasına veya azalmasına neden olan her türlü işlemlerle garantilerin ve yükümlülüklerin belirlenmiş bir düzen içinde hesaplara kaydedilerek, yönetim ve denetim yetkilileriyle kamuoyuna gerekli bilgilerin sağlanması amacıyla tutulur.” denilmektedir.

Çerçeve hesap planı ile düzenlenecek mali raporların şekil, süre ve türleri Kanununun 49 ve 50 nci maddelerine dayanılarak düzenlenip Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenmiştir.

Bu düzenlemelere göre; muhasebe sistemi tahakkuk esaslıdır. Mali yıl esasına göre tutulmaktadır. Kamu İdaresinin bütün varlık ve yükümlülükleri, gelir ve giderleri ile garantileri gibi tüm mali işlemlerini kapsar.

Mali raporlamanın amacı; yöneticilere, kamuoyuna ve denetim yetkililerine bilgi sunmaktır.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin “Amaç” başlıklı 1 inci maddesinde; *“Bu yönetmeliğin amacı genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin, hesap ve kayıt düzeninde saydamlık, hesap verilebilirlik ve tekdüzenin sağlanması, işlemlerinin kayıt dışında kalmasının önlenmesi, faaliyetlerinin gerçek mahiyetlerine uygun olarak sağlıklı ve güvenilir bir biçimde muhasebeleştirilmesi; mali tablolarının zamanında, doğru, muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri çerçevesinde, uluslararası standartlara uygun, yönetimin ve ilgili diğer kişilerin bilgi ihtiyaçlarını karşılayacak ve kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak şekilde hazırlanması ve yayımlanmasına ilişkin esas, usul, ilke ve standartların*

belirlenmesidir.” hükmü yer almaktadır.

Bu amacın gerçekleştirilmesi için; işlemlerin kayıt dışında kalmasının önlenmesi ile birlikte muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri çerçevesinde, uluslararası standartlara uygun olarak hazırlanan mali tabloların belirlenen sürelerde yönetim ve ilgililerin bilgisine sunulması gerekmektedir.

Yönetmeliğin 117 nci maddesi uyarınca Yönetmelik kapsamına dahil kamu idarelerince aşağıda sayılan mali tablolar hazırlanır ve kamuoyunun bilgisine sunulur:

- a) Bilanço
- b) Faaliyet Sonuçları Tablosu
- c) Bütçe Uygulama Sonuçları Tablosu
- d) Nakit Akım Tablosu
- e) Mali Varlık ve Yükümlülükler Değişim Tablosu
- f) İç Borç Değişim Tablosu
- g) Dış Borç Değişim Tablosu
- h) Şarta Bağlı Varlık ve Yükümlülükler Tablosu
- i) Gelirlerin Ekonomik Sınıflandırılması Tablosu
- j) Giderlerin Kurumsal Sınıflandırılması Tablosu
- k) Giderlerin Fonksiyonel Sınıflandırılması Tablosu
- l) Giderlerin Ekonomik Sınıflandırılması Tablosu
- m) Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırılması Tablosu
- n) Bütçe Giderlerinin Kurumsal Sınıflandırılması Tablosu
- o) Bütçe Giderlerinin Fonksiyonel Sınıflandırılması Tablosu
- p) Bütçe Giderlerinin Finansal Sınıflandırılması Tablosu
- r) Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırılması Tablosu
- s) Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu.

Yönetmeliğin 118-135 inci maddelerinde bu tabloların “her bir kamu idaresi” esasına göre düzenleneceği; 144 üncü maddesinde muhasebe birimlerinin ve kamu idarelerinin yöneticilerinin mali raporlar ve tabloların düzenli olarak hazırlanmasından sorumlu olduğu; 136 ncı maddesinde ise ihtiyaca göre aylık üç aylık ve yıllık olarak hazırlanarak, altı aylık ve yıllık dönemler itibarıyla ilgili olduğu dönemi izleyen üç ay içerisinde Resmi Gazetede yayınlanacağı belirtilmiştir.

Kurum muhasebe hizmetleri merkezde Merkez Saymanlık Müdürlüğü, taşrada ise defterdarlıklar tarafından yürütülmektedir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde hazırlanarak kamuoyunun bilgisine ve denetim yetkililerine zamanında sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolardan yararlanacak olanlara makul güvence vermek amacıyla mali raporların güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, kaynakların etkili ve ekonomik ve mevzuatına uygun kullanılmasının sağlanması amacıyla kurulup işletilmesi gereken mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Denetimler, mali saydamlığın ve hesap verilebilirliğin sağlanması amacıyla; kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla tasarlanmıştır.

Türkiye Halk Sağlığı Kurumu mali işlemlerini, 5018 sayılı Kanununun 49 ve 50 nci maddelerine dayanılarak düzenlenip Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenen esaslara uygun olarak raporlamak zorunda olup, tarafımızca yürütülecek denetimlerin mali tablolar dikkate alınarak gerçekleştirilmesi hedeflenmekle birlikte;

Genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin, muhasebe ve raporlama sisteminin kurulması için, Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslara 8/12/2013 tarih ve 28845 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan değişiklik ile eklenen geçici maddede, hesap dönemi sonunda verilecek defter, mali tablo ve belgelerden bütçe giderleri ve ödenekler tablosu ve taşınır kesin hesap cetveli ve taşınır hesabı icmal cetveli dışında, düzenlenmesi gereken diğer mali raporların Sayıştay'a gönderilmesi 2013, 2014 ve 2015 yıllarını kapsamak üzere üç yıl ötelenmiştir.

Bu nedenlerle Türkiye Halk Sağlığı Kurumuna ilişkin denetimlerimiz, hazırlanması gereken temel mali raporların düzenlenememesi sebebiyle, bütçe giderleri ile taşınırlara ait işlemlerin mevzuata uygunluğuna dönük olarak gerçekleştirilmiştir.

Denetim ve inceleme çalışmaları; Kurumun muhasebe hizmetlerinin yürütüldüğü muhasebe birimlerindeki cetvel ve belgeler ile bu birimlerdeki yevmiye kayıtları yapılan Ödeme Emri Belgeleri (ÖEB) ve bunların ekinde yer alan kanıtlayıcı belgeler ile bunlara dayanak oluşturan ilgili harcama birimleri arşivlerinde muhafaza edilen kanıtlayıcı belgeler; tamlık, doğruluk, tutarlılık ve tabi olduğu mevzuatına uygunluk açısından incelenmiştir.

Ayrıca bütçe giderleri dışındaki iş ve işlemler hakkında da ilgililerinden yazılı ve sözlü bilgiler alınmak, işlem dosyalarının ayrıntılarına ve bilgi sistem kayıtlarına ilişkin incelemeler yapılmak suretiyle tespit edilen hususlar raporlanmıştır.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

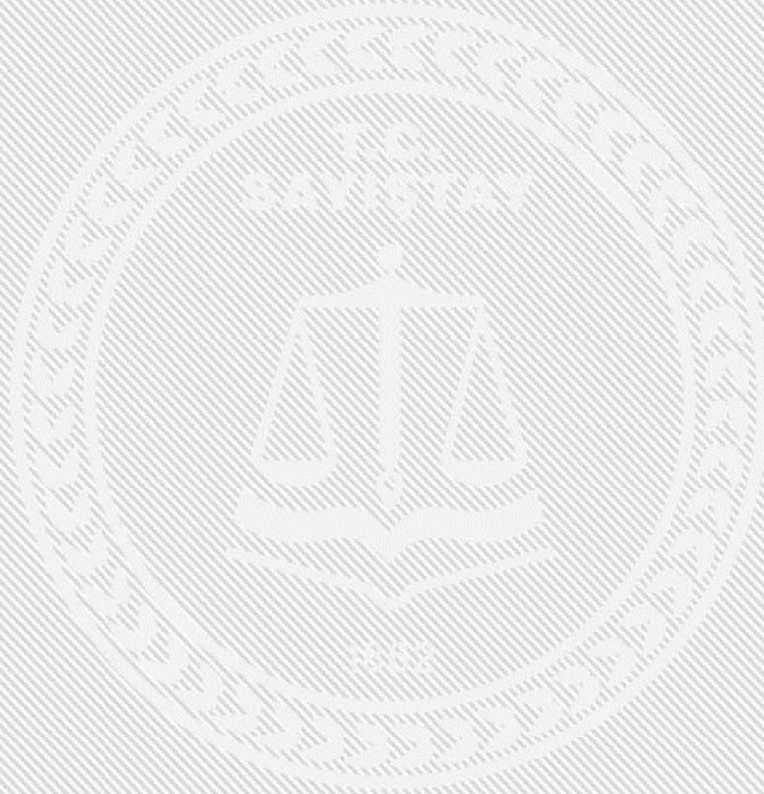
“Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar”da 8 Aralık 2013 tarihinde yapılan değişiklikle eklenen Geçici 1 inci maddesi uyarınca, Kamu İdaresi tarafından 2014 yılına ilişkin olarak Sayıştaya sunulan bütçe giderleri ve ödenekler tablosu, taşınır kesin hesap cetveli ve taşınır hesabı icmal cetveli ile “Denetimin Dayanağı, Amacı, Yöntemi ve Kapsamı” bölümünde belirlenen çerçevede yapılan denetim sonucunda TBMM’nin bilgisine sunulacak önemde bir husus bulunmamaktadır. Kamu zararı iddialarına ilişkin hususlara yargılamaya esas raporda yer verilecektir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>

**TÜRKİYE HALK SAĞLIĞI KURUMUNA
BAĞLI DÖNER SERMAYE
İŞLETMELERİ**

2014 YILI

DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	10
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	12
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	12
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	13
5.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI	14
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ	17
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	18
8.	EKLER.....	28

KISALTMALAR

KHK Kanun Hükümünde Kararname

SHÇEK Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu

TDMS Tek Düzen Muhasebe Sistemi

THSK Türkiye Halk Sağlığı Kurumu

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Sağlık Bakanlığının yeniden yapılandırılması kapsamında 663 sayılı “Sağlık Bakanlığı ve Bağlı Kuruluşlarının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye istinaden 20.02.2012 tarih ve 7 sayılı Bakanlık Oluru ile Türkiye Halk Sağlığı Merkez Döner Sermaye İşletmesi ile 81 İl Halk Sağlığı Müdürlüklerine bağlı Döner Sermaye İşletmeleri kurulmuştur.

Halk Sağlığı Kurumu döner sermayeli işletmelerin muhasebesini Tek Düzen Muhasebe Sistemi (TDMS) üzerinden tutmaktadır. Döner sermaye işletmelerinin muhasebesi tek düzen muhasebe esaslarına göre yürütülür. Sisteme veri girişi Maliye Bakanlığı personeli tarafından mevcut Döner Sermaye Saymanlıkları üzerinden gerçekleştirilir.

2014 mali yıl sonu itibariyle toplam gider bütçesi 1,5 Milyar olup; gerçekleşme tutarı 1,3 Milyar TL’dir. %86’lık bir gerçekleşme oranına tekabül eden bu oran 67,6 Milyon TL tutarındaki yedek ödenekler hariç olarak değerlendirildiğinde %90’a ulaşmaktadır.

Ayrıca 2014 itibariyle 790,5 Milyon TL’si global bütçe ödenekleri olmak üzere gelir gerçekleşme tutarı 1.385.156.671 TL’dir.

Tablo 1: Bütçe ve Harcamaların Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Dağılımı (2014 Mali Yılı)

Gider Detayı	Toplam Bütçe	Harcanan	Gerçekleşme Oranı
Yatırım Giderleri	108.028.241	88.738.315	82%
Personel Giderleri	828.938.766	801.365.207	97%
Kanuni Yükümlükler	34.496.519	28.104.750	81%
Diğer İşletme Giderleri	112.845.514	101.350.411	90%
Tıbbi Malz.-İlaç-Lab. Giderleri	80.085.560	67.541.615	84%
Hizmet Giderleri	324.603.279	252.573.965	78%
Toplam	1.488.997.879	1.339.674.263	90%
Gider Bütçesi Denge Payı	67.662.242		
Genel Toplam	1.556.660.121	1.339.674.263	86%

Kuruma bağılı döner sermaye işletmelerinin 2014 yılı gelirleri toplamı 1.385.156.671 TL olup, bu tutarın %59'u Global Bütçe geliri, %18'i Aile ve İşyeri Hekimliği Laboratuvar geliri, %2'si Kira Geliri, %39'u ise diğler gelirlere oluşmaktadır.(Faiz, muayene, ölçüm, bedelsiz mal devri vb.)

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar” ın 5 inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8 inci maddesinde yer alan diğler belgeler dikkate alınarak yürütölüp sonuşlandırılmıştır.

- Birleřtirilmiř veriler defteri.
- Geçici ve kesin mizan.
- Bilanço.
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kağıtlar sayım tutanağı,
- Taşınır kesin hesap cetveli ile taşınır hesabı icmal cetveli veya envanter defteri.
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuřları tablosu veya gelir tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilecektir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmamasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Maddi Duran Varlıklar ve Maddi Olmayan Duran Varlıklara İlişkin Yapılan Muhasebe Hataları

A-) Maddi Olmayan Duran Varlıklar Grubunda Yer Alan Tutarlar İçin Hatalı Amortisman Ayrılması

Türkiye Halk Sağlığı Kurumuna bağlı Döner Sermaye İşletmelerinin, 260 Haklar Hesabı ve 267 Diğer Maddi Olmayan Duran Varlıklar Hesabında yer alan tutarların tamamı için amortisman ayırması gerekmektedir.

Döner Sermaye İşletmeleri, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği Genel Tebliği (SAYI: 1) ekinde yer alan amortisman süresi, yöntemi ve oranlarını uygulamaktadırlar.

Söz konusu Tebliğ ekinde göre tutarına bakılmaksızın 256, 260, 263, 264, 267, 271 ve 277 no'lu hesaplarda kayıtlı her bir varlık için amortisman oranı %100 olarak uygulanacaktır.

Yapılan incelemede işletmelerde 260 Haklar Hesabı ve 267 Diğer Maddi Duran Varlıklar Hesabı toplam kayıtlı değerinin 4.125.480,33 TL olmasına rağmen bu varlıklar için ayrılan birikmiş amortisman tutarının 2.039.832,39 TL olduğu tespit edilmiştir. Dolayısı ile eksik ayrılan birikmiş amortisman tutarı toplamı (4.125.480,33 TL – 2.039.832,39 TL) 2.085.647,94 TL dir.

Yukarıda yer alan hesaplama göre THSK mali tablolarında, 268 Birikmiş Amortismanlar Hesabı 2.085.647,94 TL tutarında eksik gösterilmiştir.

B-) Hurdaya Ayrılan Maddi Duran Varlıklara İlişkin Yapılan Muhasebe Hataları

Türkiye Halk Sağlığı Kurumu'na bağlı Döner Sermaye İşletmelerinin, hurdaya ayırdıkları maddi duran varlıklarına ilişkin olarak 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı ve 299 Birikmiş Amortismanlar Hesabını kullanmaları gerekmektedir.

Döner Sermaye İşletmeleri bazında yapılan incelemede, hurdaya ayrılan maddi duran varlıklara ilişkin olarak kayıtlı maddi duran varlık tutarından daha fazla amortisman ayrıldığı tespit edilmiştir.

Yapılan hesaplama göre THSK mali tablolarında, 299 Birikmiş Amortismanlar Hesabı toplam 27.476,85 TL tutarında fazla gösterilmiştir.

Ayrıca İl Halk Sağlığı Müdürlükleri bazında yapılan incelemelerde, 4 İl Müdürlüğünde 294.02 Elden Çıkarılacak Maddi Duran Varlıklar Hesabında (Toplam:1.333.585,00) kayıtlı tutar olmasına karşın 299 Birikmiş Amortismanlar Hesabında hatalı olarak hiçbir tutarın yer almadığı tespit edilmiştir. Söz konusu hatalı uygulama Türkiye Halk Sağlığı Kurumu mali tablolarında 299-Birikmiş Amortismanlar Hesabının 1.333.585,00 TL eksik gösterilmesine neden olmuştur.

- Kurum envanterinde yer alan varlıklara amortisman ayrılmasında ilgili mevzuatta belirlenmiş süre ve oranlara riayet edilmesi,

- Muhasebenin Tam Açıklama İlkesi gereği, hurdaya ayrılan duran varlıkların ilgili mevzuata uygun muhasebe kayıtlarının yapılarak, fiili durumlarının açık ve gerçeği yansıtır şekilde gösterilmesi,

gerekir.

Kamu idaresi cevabında:

A) 260-Haklar Hesabı ve 267-Diğer maddi Olmayan Duran Varlıklar Hesaplarına ilişkin Kurumca yapılan incelemede toplam 4.023.692,93-TL amortisman ayrılması gerekirken 1.936.530,82-TL amortisman ayrıldığı, buna göre söz konusu denetim raporunda da belirtildiği üzere demirbaşlar için %100 amortisman ayırmayan 49 il müdürlüğünce toplam 2.087.162,11-TL eksik hesaplama yapıldığının anlaşıldığı, Bu hususla ilgili olarak denetim raporunda tespit edilen bulgu ve hesaplamalar esas alınmak suretiyle ilgili Halk Sağlığı Müdürlüklerine ayrı ayrı ulaşılarak gerekli düzeltme kayıtları yaptırıldığı bildirilmiştir.

B) Raporda bahsi geçen hurdaya ayrılan maddi duran varlıklara ilişkin yapılan incelemede, Kayseri Halk Sağlığı Müdürlüğünce kayıtlı maddi duran varlık tutarından 27.476,85-TL fazla amortisman ayrıldığı, ancak konuyla ilgili muhasebe kayıtlarının tamamlandığı, hurdaya ayrılan malzemelerin elden çıkartıldığı ve amortisman düşümünün yapıldığı anlaşılmış olup, düzeltme kaydı imkanı olmadığından herhangi bir işlem yapılamadığı,

Ayrıca raporda belirtilen bir diğer husus olan 294.02 Elden Çıkarılacak Maddi Duran Varlıklar Hesabında 1.333.585,00-TL bakiye bulunan; Bingöl, Erzurum, Yalova ve Yozgat Halk Sağlığı Müdürlüklerinden muhasebe tekniği açısından düzeltme kayıt olanağı bulunan Bingöl ve Yozgat Halk Sağlığı Müdürlüğüne ait gerekli düzeltme işlemleri gerçekleştirildiği, Ancak Yalova ve Erzurum Halk Sağlığı Müdürlüklerince HEK'e ayrılan malzemeler elden çıkarılarak muhasebe kayıtlarından düşüldüğünden bu konuda da herhangi bir düzeltme işlemi gerçekleştirilemediği ve söz konusu raporda yer alan tüm bu bulguların yanı sıra Kurumca gerçekleştirilen diğer muhasebe iş ve işlemlerinde 2015 mali yılı ve sonrası için benzer hataların oluşmaması ve daha dikkatli olunması hususlarında gerek yılı içerisinde gerekse 2015 sonu itibarıyla çıkarılacak "Yılsonu İşlemleri" konulu genel yazısıyla Müdürlüklere resmi bildirimlerin ve gerekli uyarıların yapılacağı bildirilmiştir.

Sonuç olarak: Bulguda yer alan maddelerle ilgili Kurum tarafından gerekli düzeltme kayıtlarının yapılmış olması, düzeltme imkanı kalmayan işlemlerin takip eden yıllarda engellenmesine yönelik olarak 2015 sonu itibarıyla çıkarılacak "Yılsonu İşlemleri" konulu genel yazının uygulanacağı bildirildiğinden yapılacak çalışmaların izlenmesi yerinde olacaktır.

Öneri: Maddi Duran Varlıklar ile Diğer Maddi Olmayan Duran Varlıklara ilişkin muhasebe hatalarının engellenmesine yönelik olarak, Tek Düzen Muhasebe Sisteminde bu varlıklara ilişkin kayıtlı değerlere mevzuatta yer alan oranlar üzerinden amortisman ayrılması, kayıtlı değerlerden fazla amortisman ayrılması durumlarında TDMS'nin bu hataları kendiliğinden engellemesini sağlayan yazılımların uygulamaya geçirilmesi gerekmektedir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Türkiye Halk Sağlığı Kurumuna Bağlı Döner Sermaye İşletmeleri 2014 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanakları” bölümünde açıklanan nedenlerden dolayı bulgularla ilgili olan hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Türkiye Halk Sağlığı Kurumuna Bağlı Döner Sermaye İşletmelerinin Konsolide Mali Tablolarının Sunulmaması ve Kurumlar Arası Mal ve Hizmet Alımlarından Doğan Alacaklar-Borçlar Hesaplarının Elimine (mahsup) Edilmemesi

A) 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun Hesap Verme Sorumluluğu başlıklı 8 inci maddesinde yer verilen; *“Her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanlar, kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumludur ve yetkili kılınmış mercilere hesap vermek zorundadır.”* hükmü, hesap verilebilirliğin en temel unsurlarından olan muhasebeleştirme ve raporlamayı ilgili mevzuatlarında belirtilen usul ve esaslarda gerekli kılmaktadır.

Ancak, Türkiye Halk Sağlığı Kurumuna Bağlı Döner Sermaye İşletmelerinin 2014 Yılı denetimine esas olmak üzere Kurum tarafından “Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştay’a Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar”da yer alan *“Birden fazla muhasebe biriminde muhasebeleştirilen kamu idarelerine ait hesaplar birleştirilerek verilir.”* hükmü uyarınca konsolide edilerek verilmesi gereken defter, mali tablo, belge ve bilgilerin belirlenen usul ve sürelerde verilmediği tespit edilmiştir.

Bu bağlamda, Kuruma bağlı Döner Sermaye İşletmelerinin muhasebe işlemlerinin yürütüldüğü Tek Düzen Muhasebe Sisteminde yer alan verilerden hareketle 2014 Yılı Türkiye Halk Sağlığı Kurumu’na bağlı Döner Sermaye İşletmelerinin denetimi gerçekleştirilmiş ve raporda yer alan bulgular Kurum tarafından konsolide mali tabloların sunulmaması nedeniyle Tek Düzen Muhasebe Sistemi esas alınarak tespit edilmiştir. Tek Düzen Muhasebe Sisteminde yer alan veriler Kuruma bağlı tüm döner sermaye işletmelerini kapsamakta olup, bu verilere istinaden yazılan bulgular Sistem tarafından oluşturulan konsolide tablolar esas alınarak yazılmıştır.

B) Konsolide mali tabloların düzenlenme amacı bir kurumlar topluluğuna dahil tüm birimlerin aktif, pasif, gelir ve giderlerini tek bir birime aitmiş gibi göstererek, topluluğun bir

bütün olarak finansal durumu ve faaliyet sonuçları hakkında mali tablo kullanıcılarına bilgi vermektir.

Konsolidasyona alınan kurum ve idarelerin birbirleri arasındaki mali sonuç doğuran işlemlerinin, konsolide tablolarda mükerrer olarak yer alması fiktif bir değer artışına sebep olacaktır. Bunu önlemek için yapılan ilgili tutarların karşılıklı olarak hesaplardan çıkartılması işlemine “eliminasyon/mahsup” denilmektedir.

Eliminasyon yapılmasının amacı, aynı kapsama dahil kurumların kendi aralarındaki mali işlemlerinin etkisini sıfırlayarak, mükerrer kayıtlardan arınmış bir konsolide mali tablo hazırlamaktır.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin “Hüküm Bulunmayan Hâller” başlıklı 599' uncu maddesinde aynen; *“Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hâllerde, 5018 sayılı Kanun ve bu Kanuna dayanılarak hazırlanan diğer yönetmelikler ile 30/12/2006 tarihli ve 26392 mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin genel esasları, kıyasen uygulanır.”* denilmektedir. Yönetmelikte uluslararası muhasebe standartlarına ilişkin herhangi bir hüküm bulunmadığından, Türkiye Halk Sağlığı Döner Sermaye İşletmeleri, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanununun 49 uncu maddesinde geçen *“Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe ve raporlama standartları, uluslararası standartlara uygun olarak Maliye Bakanlığı bünyesinde; Sayıştay Başkanlığı, Maliye Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilâtı Müsteşarlığı, Hazine Müsteşarlığı ve diğer ilgili kuruluş temsilcilerinin katılımıyla oluşturulacak olan Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenir. Bu standartlar Resmî Gazetede yayımlanır.”* hükmü çerçevesinde, Devlet Muhasebe Standartlarını uygulamakla mükelleftir.

“Konsolide ve Bireysel Finansal Tablolar” başlıklı Devlet Muhasebe Standartı 6’da belirtildiği üzere, konsolide mali tablolar hazırlanırken, eliminasyon yapılmalıdır.

Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Döner Sermaye İşletmelerinin Tek Düzen Muhasebe Sisteminde yer alan kesin mizanın incelenmesi neticesinde; kurumlar arası alacak, borç gibi mali işlemlerle ilgili hesapların elimine edilmediği tespit edilmiştir.

Bu itibarla, ayrıntısı aşağıda gösterildiği üzere, ilgili hesapların toplam 11.777.492,55 TL hatalı gösterilmesine neden olduğu görülmüştür.

Tablo 2: Elimine İşlemi Yapılmamış Hesaplara İlişkin Tablo

Hesap Kodu	Hesap Adı	Tutar (TL)
120.15	Bağlı Sağlık Kurumlarına Verilen Sağlık Hizmetlerinden Alacaklar	8.352.572,85
134.01	İşletmeler Arası Mali Borçlardan Alacaklar	1.430.000,00
136.02.01.07	Kurumlar Arası Bedelli Taşınır Satışlarından Doğan Alacaklar	86.108,49
136.02.01.08	Kurumlar Arası Sağlık Dışı Hizmet Alımından Doğan Alacaklar	527.185,52
320.14	Kurumlar Arası Hizmet Alımından Doğan Borçlar	1.882.317,03
336.11	Kurumlar Arası Satışlardan Doğan Borçlar	26.494,18
	Toplam:	11.777.492,55

Kamu idaresi cevabında:

A) Düzenlenen Yönetim Dönemi Hesaplarının, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümleri uyarınca 81 Halk Sağlığı Müdürlüğü'ne bağlı 1 Nolu Döner Sermaye Saymanlıklarınca süresi içerisinde Sayıştay'a gönderildiği, ancak tüm Türkiye açısından konsolide raporların oluşturulması ve Sayıştay'a gönderilmesine dair yetkilendirilmiş saymanlıkların oluşturulmaması nedeniyle raporların konsolide şekilde sunulmadığı, 2015 yılından itibaren "Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştay'a Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar"da yer

alan "Birden fazla muhasebe biriminde muhasebeleştirilen kamu idarelerine ait hesaplar birleştirilerek verilir." hükmü gereğince söz konusu konsolide raporların Kurum tarafından oluşturulup Sayıştay Başkanlığına gönderileceği bildirilmiştir.

B) Söz konusu bulguda yer alan elimine işlemi yapılmamış hesaplara ilişkin tablonun incelenmesi neticesinde, tabloda yer alan rakamların borç ve alacak bakiye tutarları üzerinden değerlendirilmediği, Tek Düzen Muhasebe Sistemindeki Kurum mizanında yer alan borç ve alacak tutarları üzerinden değerlendirildiğinde söz konusu hesaplarda bulunan ve elimine işlemi gerektiren tutarların bulguda belirtilen tutarlardan farklılık arz ettiği, buna ilişkin Kurum tarafından borç ve alacak bakiye tutarları üzerinden yapılan hesaplamaların ekte gönderildiği, ayrıca Halk Sağlığı Müdürlüklerince hesaplarda yer alan alacakların takip ve muhasebeleştirilmesine yönelik çalışmaların titizlikle ve zamanında yapılması hususunda gerekli resmi yazışmaların yapılacağı bildirilmiştir.

Sonuç olarak: Bulgumuzun A maddesiyle ilgili olarak 2015 Yılından itibaren mali tabloların Kurum tarafından konsolide edilmiş şekilde sunulacağı bildirilmiş olduğundan, konuyla ilgili yapılacak çalışmaların izlenmesi yerinde olacaktır. Bulgumuzun B maddesiyle ilgili olarak ise, Kurum tarafından verilen cevaba istinaden elimine edilmemiş hesapların borç bakiyeleri itibariyle yeniden değerlendirilmesi neticesinde mali tabloları etkileyen tutarın 11.777.492,55 TL olduğu anlaşılmıştır.

Öneri: Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştay'a Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'da yer alan "Birden fazla muhasebe biriminde muhasebeleştirilen kamu idarelerine ait hesaplar birleştirilerek verilir." hükmü gereği Kurum tarafından 81 İl Halk Sağlığı Müdürlüğüne ait tabloların mali denetimin gerçekleştirilmesini ve neticesinde denetim görüşü oluşturulmasını sağlayacak şekilde konsolide bir şekilde sunulması gerekmektedir.

BULGU 2: Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Tarafından Verilen Hizmetlerden Doğan Alacaklara İlişkin Uygulama Hataları

A) Türkiye Halk Sağlığı Kurumuna Bağlı Döner Sermaye İşletmelerinin Tek Düzen Muhasebe Sisteminde yer alan konsolide mali tabloları üzerinden yapılan incelemede “120-Alıcılar” Hesabının borç bakiyesinin 178.644.463,65 TL olduğu tespit edilmiştir.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 57'nci maddesinde muhasebe kayıtlarının yardımcı hesap defterlerine sistemli bir şekilde dağıtılması gerektiği belirtilmiş, açılış kaydına esas tutarların, ilgili hesaplar için açılacak büyük defter ve yardımcı hesap defterlerine aktarıldıktan sonra yılı işlemlerinin kaydına başlanacağı ifade edilmiştir. Aynı Yönetmelik'in “Dönem sonu envanter işlemleri” başlıklı 570' inci maddesinde ise; işletmenin borçlu ve alacaklı olduğu kişi ve kurumların hesap bazında, isim ve borç-alacak tutarlarını ayrıntılı olarak göstermek için “Borçlar/Alacaklar Döküm Cetveli'nin (Örnek:32/F), muhasebe yetkilisinin başkanlığı altında muhasebe yetkilisi yardımcısı veya şef ve veznedardan oluşturulacak sayım kurulu tarafından düzenleneceği ifade edilmiştir.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerine tam olarak uyulamamakta özellikle devir işlemlerinde Borçlar/Alacaklar Döküm Cetveli düzenlenmemekte, bu husus alacakların sistemli ve düzenli bir şekilde ilk tahakkuk ettiği tarihten başlamak üzere tahsil ya da terkin edilinceye kadar ilgililer tarafından tam olarak görülebilmesinin önünde engel teşkil etmektedir. Bu sebepten alacağın zamanaşımına uğrayıp uğramadığı, faiz tahakkukuna esas tarihin tam olarak tespit edilememesi sonucunu doğurmaktadır.

Söz konusu eksiklikler Kurumun alacaklarının mevcut olup olmadığı, gerçek bir işleme dayanıp dayanmadığı noktasında yeterli bilgi sağlanmasına engel teşkil etmekte ve alacaklar üzerinde kontrol eksikliğine neden olmaktadır.

B) 663 sayılı Sağlık Bakanlığı ve Bağlı Kuruluşlarının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'de Türkiye Halk Sağlığı Kurumu'nun görev ve yetkileri düzenlenmiştir. Söz konusu Kararname'nin 26' ncı maddesinde; “*Birey, toplum ve çevre sağlığını etkileyen ve genel sağlığı ilgilendiren her tür etkeni incelemek, teşhis etmek, değerlendirmek ve kontrol etmek üzere gerekli laboratuvar hizmetlerinin organizasyonunu sağlamak ve ulusal referans laboratuvarı kurmak ve işletmek, içme suları, biyosidal ürünler*

gibi görev alanına giren konularda tüketici güvenliği ile ilgili tedbirleri almak ve buna yönelik her türlü iş ve işlemi tesis etmek.” görevi Türkiye Halk Sağlığı Kurumu’na verilmiştir. Bu bağlamda insan sağlığını doğrudan ilgilendiren içme ve kullanma sularının her türlü denetim ve kontrolü Kurum tarafından yerine getirilmektedir.

Bu düzenlemeye paralel olarak 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu’nun “Sularla ilgili hükümler” başlıklı 27’nci maddesi Sağlık Bakanlığı ve dolayısıyla Türkiye Halk Sağlığı Kurumu’nun içme ve kullanma sularına dönük hizmetleri neticesinde tahakkuk edecek gelirlerin kimlerden ve hangi usullerde tahsil edileceğine yönelik düzenlemeler yapmıştır. Buna göre “ kaynak suları, içme suları, doğal mineralli sular ve tıbbi amaçlı suların üretimi, uygun şekilde ambalajlanması, satışı, ithalat ve ihracatına ilişkin usul ve esaslar ile içme-kullanma sularının teknik ve hijyenik şartlara uygunluğu, kalite standartlarının sağlanması, kalite standartlarının izlenmesi ve denetimi ile ilgili usul ve esaslar Sağlık Bakanlığınca belirlenir.(Ek iki cümle: 2/1/2014-6514/53 md.) Bu esaslara uygunluk bakımından belediye veya il özel idarelerinin sorumluluğunda bulunan içme sularının Türkiye Halk Sağlığı Kurumu tarafından yapılacak veya yaptırılacak her türlü tetkik ve tahlil bedelleri ilgili belediye veya il özel idaresince karşılanır. Belediyelerce ödenecek tetkik ve tahlil bedelleri, Sağlık Bakanlığı ve bağlı kuruluşlarına belediyelerce tahakkuk ettirilecek su kullanım bedellerinden mahsup edilir.” maddesi mahalli idarelerin sorumluluğunda bulunan içme sularının tetkik ve tahlillerinin belirli ücretler karşılığında Kurumca yapılacağını ve bu bedellerin analizleri yaptıran idarelerce ödenmesi gerektiğini hüküm altına almıştır.

Ancak, Türkiye Halk Sağlığı Kurumu’na Bağlı Döner Sermaye İşletmelerinin 2014 Yılı mali tablolarının incelenmesi neticesinde Tek Düzen Hesap Planında “120.04.99 Mahalli İdarelerden Alacaklar” hesabında muhasebeleştirilen su tetkik ve tahlil hizmetlerinden doğan 89.506.257,27 TL alacağın tahsil edilmediği gibi su kullanım bedellerinden de mahsup edilmediği görülmüştür. Ayrıca özellikle Büyükşehir Belediyelerinin olduğu illerde İl Halk Sağlığı Müdürlüklerinin alacaklarının bir kısmının geçmiş yıllardan kaldığı ve her yıl tahsil edilmeden devrettiği tespit edilmiştir. Ayrıca anılan alacaklara ilişkin ayrıntılı bir döküm listesinin mevcut olmadığı, alacakların ilk tahakkuk tarihinin tespitinin geçmişe dönük yapılamadığı bu nedenle de alacakların hangi yıl doğduğu, zamanaşımına uğrayıp uğramadığı, tahsil edilip edilmediği tespit edilememektedir.

Herhangi bir nedenle hizmetin sunulduğu dönemde tahsil edilemeyen alacağın sonraki dönemlerde takip ve tahsilinin yapılmaması 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu uyarınca kamu görevlilerinin sorumluluğunu beraberinde getirmektedir. İlgili Kanun'un "Gelirlerin Toplanması Sorumluluğu" başlıklı 38' inci maddesinde yer alan ; "Kamu gelirlerinin tarh, tahakkuk, tahsiliyle yetkili ve görevli olanlar, ilgili kanunlarda öngörülen tarh, tahakkuk ve tahsil işlemlerinin zamanında ve eksiksiz olarak yapılmasından sorumludur." hükmü, alacakların tahsiline ilişkin sorumluluğa işaret etmektedir. Bu Kanun'da yer alan düzenlemeye paralel olarak Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "Gelirlerin Tahakkuku, Takibi Ve Tahsili" başlıklı 8' inci maddesinde de döner sermaye işletmelerinde tahakkuk ettirilmiş alacakların ne şekilde ve kimler tarafından takibinin yapılacağına ilişkin açıklamalara yer verilmiştir.

Yukarıda yer verilen açıklamalar çerçevesinde Türkiye Halk Sağlığı Kurumu tarafından mahalli idarelere yönelik gerçekleştirilen su tetkik ve tahlil hizmetlerinden doğan alacakların takip, tahsilinde yetersiz kalındığı, geçmiş yıllardan kalan alacaklar nedeniyle de Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Döner Sermaye İşletmeleri mali tablolarında "120.04.99 Mahalli İdarelerden Alacaklar" hesabında görülen 89.506.257,27 TL tutarın devrettiği görülmüştür.

Su tetkik ve tahlil ücretlerinden doğan alacakların usulüne uygun takip ve tahsil edilebilmesi amacıyla;

- Alacakların ayrıntılarını gösterecek şekilde yardımcı defterlerde izlenmesinin sağlanması,

- 5996 sayılı Kanuna göre 2014 Yılı sonrası doğan alacakların su kullanım bedellerinden mahsuben tahsili cihetine gidilmesi,

- 2014 Yılı öncesinde doğan alacakların ise ilgili mevzuatında öngörülen usulüne uygun olarak takip ve tahsil işlemlerinin sağlanması,

gerekir.

Kamu idaresi cevabında:

A) Bu hususla ilgili olarak Kurum döner sermaye Muhasebe iş ve işlemlerinden sorumlu (Maliye Bakanlığına bağlı) merkez ve taşra döner sermaye saymanlıklarınca genel itibariyle "Borçlar/Alacaklar Döküm Cetveli" oluşturulmadığı, bu nedenle denetim raporunda da belirtildiği üzere bu konuda yetki ve görevin muhasebe yetkilisinde olmasından dolayı Muhasebat Genel Müdürlüğü nezdinde gerekli yazışma ve görüşmelerin gerçekleştirileceği, Diğer taraftan bulguda bahsedilen "120 Alıcılar Hesabı"nın borç bakiyesinde bulunan 178.644.463,65-TL'nin büyük bir yekûnunu mahalli idarelerden alacakların oluşturduğu ve söz konusu alacaklarla ilgili olarak aşağıda (B maddesinde) ayrıntılı açıklamalara yer verildiği, ayrıca "120 Alıcılar Hesabı"nın borç bakiyesinde bulunan tutarın 45,251,198.88-TL'sini; "120.14 Aile/İşyeri Hekimliği ve İşyeri Güvenliği Uzmanlığı Gelirlerinden Alacaklar" hesabının oluşturduğu ve tahsilatların Ocak 2015 dönemi içerisinde yapıldığı bildirilmiştir.

B) İçme-kullanma suyu analiz ücretlerine yönelik ilgili mevzuatta yapılan düzenleme, değişiklikler ve yargı kararları dikkate alındığında İnsani Tüketim Amaçlı Sular Hakkında Yönetmelik'in uygulanamadığı 18.01.2014 tarihli ve 28886 sayılı Resmî Gazete'de yayımlan 6514 sayılı Sağlık Bakanlığı ve Bağlı Kuruluşlarının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 53 üncü maddesiyle, 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu'nun 27 inci maddesine eklenen "Bu esaslara uygunluk bakımından belediye veya il özel idarelerinin sorumluluğunda bulunan içme sularının Türkiye Halk Sağlığı Kurumu tarafından yapılacak veya yaptırılacak her türlü tetkik ve tahlil bedelleri ilgili belediye veya il özel idaresince karşılanır. Belediyelerce ödenecek tetkik ve tahlil bedelleri, Sağlık Bakanlığı ve bağlı kuruluşlarına belediyelerce tahakkuk ettirilecek su kullanım bedellerinden mahsup edilir." Hükmü ile kanunlaşınca kadar doğmuş alacakların takip ve tahsilinin yargı kararlarının Kurum aleyhine olması nedeniyle takip ve tahsilinin yapılmadığı, rızaen ödemeler haricinde 18.01.2014 tarihine kadar olan alacakların hukuki dayanaktan yoksun olduğu, bu nedenle Kurum aleyhine sonuçlanmış geçmiş yıllara dair borçların terkin edilmesi hususunda Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı ve Hukuk Müşavirliği nezdinde çalışmaların devam edeceği, 18.01.2014 tarihinden sonraki 18.696.250,73 TL'nin ise takip ve tahsili için İl Halk Sağlığı Müdürlükleri ile gerekli yazışmaların yapılacağı, buna yönelik olarak 2014 yılı sonrası

doğan alacakların su kullanım bedellerinden mahsuben tahsiline ilişkin gerekli çalışmaların Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı koordinasyonunda gerçekleştirildiği bildirilmiştir.

Sonuç olarak: Kurum tarafından gönderilen cevapta İnsani Tüketim Amaçlı Sular Hakkında Yönetmelik'in mevzuat değişiklikleri ve yargı kararları nedeniyle alacakların takip ve tahsiline imkan vermediği, 18.01.2014 tarihinde yapılan Kanun değişikliği ile mahsuben tahsilata olanak verildiği, ancak bu zamana kadar olan alacakların takip ve tahsilinin hukuki dayanaktan yoksun olduğu ve bu nedenle 2014 sonrası doğmuş alacakların takip ve tahsilinin hızlandırılacağı, bu tarihten önceki alacakların ise terkin işlemlerinin yapılacağı ifade edilmiştir. Ancak Tek Düzen Muhasebe Sisteminde "120.04.99 Mahalli İdarelerden Alacaklar" hesabında yer alan ve 2014 tarihinden sonra tahakkuk etmiş 18.696.250,73 TL'nin 5996 sayılı Kanuna göre mahsuben tahsili öngörülmüş ise de özellikle bazı Büyükşehir Belediyelerinden olan alacaklar ile Halk Sağlığı Müdürlüklerinin su borçlarına ilişkin tutarlar arasındaki orantısızlık mahsuben tahsilatı makul sürelerde zorlaştırmaktadır. Alacak ve borç tutarları arasındaki orantısızlık göz önünde bulundurulduğunda takip ve tahsil işlemlerinin hızlandırılması önem arz etmektedir. Ayrıca 2014 öncesi tahakkuk ettiği halde tahsil edilemeyen alacakların rızaen ödemeler haricinde ilgili mevzuatın öngördüğü şekilde terkin işlemlerinin yapılması ve muhasebe tekniğine uygun şekilde ilgili hesaplarda muhasebeleştirilmesi gerekmektedir. Ayrıca "120 Alıcılar Hesabı'nda yer alan tutarlara ilişkin "Borçlar/Alacaklar Döküm Cetvellerinin" oluşturularak alacak ve borç hareketlerinin sağlıklı takip edilebilmesi sağlanmalıdır. Bu nedenlerle Kurum tarafından yapılacak düzenlemelerin izlenmesi yerinde olacaktır.

Öneri: Su analiz ve tetkik işlemlerinden doğan alacakların mevzuat değişiklikleri ve yargı kararları nedeniyle 5996 sayılı Kanun değişikliğine kadar takip ve tahsilatının yapılamaması yanında Kanun değişikliğinden sonra da sadece mahsuben tahsilatına olanak verilmesi süregelen aksaklıkları gidermede yetersiz kalmaktadır. Bazı Büyükşehir Belediyelerinden olan yüksek tutardaki alacakların İl Müdürlüklerinin bu belediyelere olan düşük tutardaki su borçları ile mahsup işlemine tabi tutulması makul sürelerde tahsilatları olanaksız kılacaktır. Bu nedenlerle yapılacak mevzuat düzenlemeleri ile söz konusu alacakların takip ve tahsilini daha mümkün kılan uygulamaların hayata geçirilmesi önem arz etmektedir.

8. EKLER**Ek 1: Kamu İdaresi Mali Tabloları**

Türkiye Halk Sağlığı Kurumuna Bağlı Döner Sermaye İşletmeleri 2014 Yılı Mali tabloları ekte sunulmuştur.

Kurumun Bilançosu

AKTİF (VARLIKLAR)	Önceki Dönem	Cari Dönem
1 DÖNEN VARLIKLAR	218827014,96	266848756,24
10 HAZİR DEĞERLER	29572655,76	18254796,78
100 KASA HESABI	8377,23	1019,45
101 ALINAN ÇEKLER HESABI	0,00	0,00
102 BANKALAR HESABI	30520711,25	19357088,34
103 VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ HESABI (-)	-977467,32	-1136395,01
105 DÖVİZ HESABI	0,00	0,00
106 DÖVİZ GÖNDERME EMİRLERİ HESABI (-)	0,00	0,00
108 DİĞER HAZİR DEĞERLER HESABI	21034,60	33084,00
11 MENKUL KIYMETLER	0,00	0,00
112 KAMU KESİMİ TAHVİL, SENET VE BONOLARI HESABI	0,00	0,00
118 DİĞER MENKUL KIYMETLER HESABI	0,00	0,00
119 MENKUL KIYMETLER DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ KARŞILIĞI HESABI (-)	0,00	0,00
12 TİCARİ ALACAKLAR	129560247,67	179889723,59
120 ALICILAR HESABI	128657780,15	178644463,65
121 ALACAK SENETLERİ HESABI	0,00	0,00
122 ALACAK SENETLERİ REESKONTU HESABI (-)	0,00	0,00
123 BANKA KREDİ KARTLARINDAN ALACAKLAR HESABI	41374,11	43383,51
126 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	162672,77	511520,79
127 DİĞER TİCARİ ALACAKLAR HESABI	0,00	0,00
128 ŞÜPHELİ TİCARİ ALACAKLAR HESABI	698420,64	690355,64

PASİF (KAYNAKLAR)	Önceki Dönem	Cari Dönem
3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	67553026,88	90219179,30
30 MALİ BORÇLAR	32000,00	0,00
303 İŞLETMELER ARASI MALİ BORÇLAR HESABI	32000,00	0,00
32 TİCARİ BORÇLAR	28339598,46	46875638,11
320 SATICILAR HESABI	26080373,16	43447142,53
326 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	2259225,30	3428495,58
329 DİĞER TİCARİ BORÇLAR HESABI	0,00	0,00
33 DİĞER BORÇLAR	3494328,78	2303736,50
335 PERSONELE BORÇLAR HESABI	193166,18	338032,18
336 DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR HESABI	3301162,60	1965704,32
337 SGKdan İşletmeler Adına Gelen Paralar Hesabı	0,00	0,00
34 ALINAN AVANSLAR	224861,00	583,00
340 ALINAN SİPARİŞ AVANSLARI HESABI	224861,00	583,00
349 ALINAN DİĞER AVANSLAR HESABI	0,00	0,00
35 YILLARA YAYGIN İNŞAAT VE ONARIM HAKEDİŞLERİ	0,00	0,00
350 YILLARA YAYGIN İNŞAAT VE ONARIM HAKEDİŞ BEDELLERİ HESABI	0,00	0,00
358 YILLARA YAYGIN İNŞAAT VE ONARIM HAKEDİŞ BEDELLERİ HESABI	0,00	0,00
36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	35462238,64	40992402,56
360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI	20221311,86	24190997,23
361 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI	229802,80	347754,77
362 ÖDENECEK DÖNER SERMAYE YÜKÜMLÜLÜKLERİ HESABI	6068715,62	5891815,85

129 ŞÜPHELİ TİCARİ ALACAKLAR KARŞILIĞI HESABI (-)	0,00	0,00
13 DİĞER ALACAKLAR	4646872,90	4122050,49
134 İŞLETMELER ARASI MALİ BORÇLARDAN ALACAKLAR HESABI	2235000,00	1430000,00
135 PERSONELDEN ALACAKLAR HESABI	1909202,44	1443855,46
136 DİĞER ÇEŞİTLİ ALACAKLAR HESABI	502670,46	1248195,03
138 ŞÜPHELİ DİĞER ALACAKLAR HESABI	0,00	0,00
139 ŞÜPHELİ DİĞER ALACAKLAR KARŞILIĞI HESABI (-)	0,00	0,00
15 STOKLAR	31544503,91	39568788,57
150 İLK MADDE VE MALZEME HESABI	31525184,10	39453343,89
151 YARI MAMULLER - ÜRETİM HESABI	0,00	0,00
152 MAMULLER HESABI	0,00	0,00
153 TİCARİ MALLAR HESABI	0,00	0,00
157 DİĞER STOKLAR HESABI	18345,81	115444,68
158 STOK DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ KARŞILIĞI HESABI (-)	0,00	0,00
159 VERİLEN SİPARİŞ AVANSLARI HESABI	974,00	0,00
179 TAŞERONLARA VERİLEN AVANSLAR	0,00	0,00
18 GELECEK AYLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	23502734,72	25013396,81
180 GELECEK AYLARA AİT GİDERLER HESABI	23502734,72	25013396,81
181 GELİR TAHAKKUKLARI HESABI	0,00	0,00
182 SAĞLIK KURUMLARI ARASI HİZMET ALIM GİDERLERİ HESABI	0,00	0,00
19 DİĞER DÖNEN VARLIKLAR	0,00	0,00
190 DEVREDEN KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI	0,00	0,00
191 İNDİRİLECEK KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI	0,00	0,00
193 PEŞİN ÖDENEN VERGİ VE FONLAR HESABI	0,00	0,00
195 İŞ AVANSLARI HESABI	0,00	0,00
196 PERSONEL AVANSLARI HESABI	0,00	0,00
197 SAYIM VE TESELLÜM NOKSANLARI HESABI	0,00	0,00
198 DİĞER ÇEŞİTLİ DÖNEN VARLIKLAR HESABI	0,00	0,00
199 DİĞER DÖNEN VARLIKLAR KARŞILIĞI HESABI (-)	0,00	0,00

363 ÖDENECEK DÖNER SERMAYE KATKI PAYLARI HESABI	8556171,97	10140696,16
366 MERKEZ HİSSESİ HESABI	0,00	0,00
368 VADESİ GEÇMİŞ, ERTELENMİŞ VEYA TAKSİTLENDİRİLMİŞ VERGİ VE DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER HESABI	0,00	0,00
369 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER HESABI	386236,39	421138,55
37 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	0,00	0,00
370 DÖNEM KARI VERGİ VE DİĞER YASAL YÜKÜMLÜLÜK KARŞILIKLARI HESABI	0,00	0,00
371 DÖNEM KARININ PEŞİN ÖDENEN VERGİ VE DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLERİ HESABI (-)	0,00	0,00
372 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI (-)	0,00	0,00
373 MALİYET GİDERLERİ KARŞILIĞI HESABI	0,00	0,00
379 DİĞER BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI HESABI	0,00	0,00
38 GELECEK AYLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	0,00	0,00
380 GELECEK AYLARA AİT GELİRLER HESABI	0,00	0,00
381 GİDER TAHAKKUKLARI HESABI	0,00	0,00
39 DİĞER KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR HESABI	0,00	46819,13
391 HESAPLANAN KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI	0,00	0,00
393 MERKEZ VE ŞUBELER CARİ HESABI	0,00	0,00
397 SAYIM VE TESELLÜM FAZLALARI HESABI	0,00	0,00
399 DİĞER ÇEŞİTLİ KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR HESABI	0,00	46819,13
4 UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	0,00	0,00
40 MALİ BORÇLAR	0,00	0,00
403 İŞLETMELER ARASI MALİ BORÇLAR HESABI	0,00	0,00
42 TİCARİ BORÇLAR	0,00	0,00
420 SATICILAR HESABI	0,00	0,00
426 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	0,00	0,00
429 DİĞER TİCARİ BORÇLAR HESABI	0,00	0,00
43 DİĞER BORÇLAR	0,00	0,00
436 DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR HESABI	0,00	0,00
438 KAMUYA OLAN ERTELENMİŞ VEYA TAKSİTLENDİRİLMİŞ BORÇLAR HESABI	0,00	0,00
44 ALINAN AVANSLAR	0,00	0,00

Kurumun Gelir Tablosu

Gelir Kalemleri		Önceki Dönem	Cari Donem	Cari Donem - Önceki Dönem	Önceki Donem %	Cari Dönem %
A	BRÜT SATIŞLAR	1173897187,00	1.352.549.770,95 TL	178652583,95	1,04	1,02
1	600 YURT İÇİ SATIŞLARI HESABI	449887639,36	510.929.595,88 TL	61041956,52	0,40	0,39
2	601 YURTDIŞI SATIŞLAR HESABI	0,00	18.549,50 TL	18549,50	0,00	0,00
3	602 DİĞER GELİRLER HESABI	724009547,64	841.601.625,57 TL	117592077,93	0,64	0,64
B	SATIŞ İNDİRİMLERİ (-)	-42008405,14	-31.156.651,47 TL	10851753,67	-0,04	-0,02
1	610 SATIŞTAN İADELER (-) HESABI	-7903869,74	-6.998.732,80 TL	905136,94	-0,01	-0,01
2	611 SATIŞ İSKONTOLARI (-) HESABI	0,00	0,00 TL	0,00	0,00	0,00
3	612 DİĞER İNDİRİMLER (-) HESABI	-34104535,40	-24.157.918,67 TL	9946616,73	-0,03	-0,02
C	NET SATIŞLAR	1131888781,86	1.321.393.119,48 TL	189504337,62	1,00	1,00
D	SATIŞLARIN MALİYETİ (-)	-1073692940,23	-1.254.554.640,51 TL	-180861700,28	-0,95	-0,95
1	622 SATILAN HİZMET MALİYETİ (-) HESABI	-1073391376,49	-1.254.335.945,12 TL	-180944568,63	-0,95	-0,95
2	623 DİĞER SATIŞLARIN MALİYETİ (-) HESABI	-301563,74	-218.695,39 TL	82868,35	0,00	0,00
E	BRÜT SATIŞ KARI VEYA ZARARI	58195841,63	66.838.478,97 TL	8642637,34	0,05	0,05
F	FAALİYET GİDERLERİ (-)	-70152800,52	-65.470.035,32 TL	4682765,20	-0,06	-0,05
1	630 ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ (-) HESABI	0,00	-177.000,00 TL	-177000,00	0,00	0,00
2	631 PAZARLAMA SATIŞ VE DAĞITIM GİDERLERİ (-) HESABI	0,00	0,00 TL	0,00	0,00	0,00
3	632 GENEL YÖNETİM GİDERLERİ GİDERLERİ (-) HESABI	-70152800,52	-65.293.035,32 TL	4859765,20	-0,06	-0,05
G	FAALİYET KARI VEYA ZARARI	-11956958,89	1.368.443,65 TL	13325402,54	-0,01	0,00
H	DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GELİR VE KARLAR	42124901,14	45.516.573,76 TL	3391672,62	0,04	0,03
1	642 FAİZ GELİRLERİ HESABI	577481,34	3.488.007,71 TL	2910526,37	0,00	0,00
2	644 KONUSU KALMAYAN KARŞILIKLAR HESABI	0,00	0,00 TL	0,00	0,00	0,00
3	645 MENKUL KIYMET SATIŞ KARLARI HESABI	0,00	0,00 TL	0,00	0,00	0,00
4	646 KAMBIYO GELİRLERİ HESABI	4,79	1,02 TL	-3,77	0,00	0,00
5	647 REESKONT FAİZ GELİRLERİ HESABI	0,00	0,00 TL	0,00	0,00	0,00
6	649 DİĞER OLAĞAN GELİR VE KARLAR HESABI	41547415,01	42.028.565,03 TL	481150,02	0,04	0,03
I	DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GİDER VE ZARARLAR (-)	-1244162,14	-1.054.145,79 TL	190016,35	0,00	0,00
1	654 KARŞILIK GİDERLERİ HESABI (-)	0,00	0,00 TL	0,00	0,00	0,00
2	655 MENKUL KIYMET SATIŞ ZARARLARI HESABI	0,00	0,00 TL	0,00	0,00	0,00

3	656 KAMBIYO ZARARLARI HESABI (-)	-99,17	-183,74 TL	-84,57	0,00	0,00
4	657 REESKONT FAİZ GİDERLERİ HESABI (-)	-14,04	0,00 TL	14,04	0,00	0,00
5	659 DİĞER OLAĞAN GİDER VE ZARARLAR HESABI (-)	-1244048,93	-1.053.962,05 TL	190086,88	0,00	0,00
J	OLAĞAN KAR VEYA ZARAR	28923780,11	45.830.871,62 TL	16907091,51	0,03	0,03
K	OLAĞANDIŞI GELİR VE KARLAR	16473052,30	18.246.977,27 TL	1773924,97	0,01	0,01
1	671 ÖNCEKİ DÖNEM GELİR VE KARLARI HESABI	1384,13	1.177.907,43 TL	1176523,30	0,00	0,00
2	679 DİĞER OLAĞANDIŞI GELİR VE KARLAR HESABI	16471668,17	17.069.069,84 TL	597401,67	0,01	0,01
L	OLAĞANDIŞI GİDER VE ZARARLAR (-)	-13939691,08	-25.998.476,47 TL	-12058785,39	-0,01	-0,02
1	680 ÇALIŞMAYAN KISIM GİDER VE ZARARLARI HESABI (-)	0,00	0,00 TL	0,00	0,00	0,00
2	681 ÖNCEKİ DÖNEM GİDER VE ZARARLARI (-) HESABI	-1094786,37	-1.988.890,99 TL	-894104,62	0,00	0,00
3	689 DİĞER OLAĞANDIŞI GİDER VE ZARARLAR (-) HESABI	-12844904,71	-24.009.585,48 TL	-11164680,77	-0,01	-0,02
M	DÖNEM NET KARI/ZARARI	31457141,33	38.079.372,42 TL	6622231,09	0,03	0,03
1	690 DÖNEM KARI VEYA ZARARI HESABI	31457141,33	38.079.372,42 TL	6622231,09	0,03	0,03
2	691 DÖNEM KARI VERGİ VE DİĞER YASAL YÜKÜMLÜLÜK KARŞILIKLARI (-)	0,00	0,00 TL	0,00	0,00	0,00
3	692 DÖNEM KARI NET KARI VEYA ZARARI HESABI	31457141,33	38.079.372,42 TL	6622231,09	0,03	0,03
N	DÖNEM KARI VEYA ZARARI	31457141,33	38.079.372,42 TL	6622231,09	0,03	0,03
O	DÖN. KARI VERGİ VE DİĞ. YAS. YÜK. KARŞ. (-)	0,00	0,00 TL	0,00	0,00	0,00
P	DÖNEM NET KARI VEYA ZARARI	31457141,33	38.079.372,42 TL	6622231,09	0,03	0,03

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>